

Information till dig som får behandling med opioid för akut smärta

Terapigrupp Smärta, april 2025

Information till dig som får behandling med opioid för akut smärta

Du har som smärtlindring fått utskrivet läkemedlet:

Den verksamma substansen i ditt läkemedel är en så kallad opioid. En opioid är antingen morfin eller ett morfinliknande läkemedel med samma smärtstillande effekt, men också samma risk för biverkningar och beroendutveckling som morfin. Alla opioider som används för smärtstillande behandling är narkotikaklassade. Om du fått substansen kodein, som finns t.ex. i läkemedlet Citodon, omvandlas denna i kroppen till morfin. Glöm inte att informera din läkare om du tar andra läkemedel. Det är särskilt viktigt om du tar lugnande läkemedel eller sömnläkemedel (som t.ex. bensodiazepiner). Informera även om du äter receptfria läkemedel eller naturpreparat.

Effekter och biverkningar

Opioider har mycket god smärtstillande effekt vid akut smärta och det är viktigt att du följer den ordination du fått. Målet är att dosera ditt läkemedel så att du får så god smärtlindring och så lite biverkningar som möjligt. En otillräcklig smärtlindring ökar risken för att utveckla långvariga och betydligt mer svårbehandlade smärtor.

Å andra sidan leder en för hög dos till ökning av opioidernas biverkningar såsom dåsighet, förstoppning, illamående, trötthet och sömnstörningar. Vidare ger opioider försämrad koordination och balans.

Under behandlingen avråds du därför från bilkörning eller liknande aktiviteter som kräver skärpt uppmärksamhet. Undvik samtidig användning av alkohol eller lugnande läkemedel/sömnläkemedel (bensodiazepiner) eftersom det innebär en ökad risk för allvarliga biverkningar.

Avsluta behandlingen i rätt tid

Observera att om du har haft behandling i mer än cirka två veckor, finns en viss risk för att du känner obehagliga symtom när du avslutar behandlingen som t.ex. sömnstörning, gäspningar, rinnsnuva, vidgade pupiller, gåshud och illamående. Detta är symtom på abstinens, men abstinens är *inte* detsamma som att du är beroende av läkemedlet. Kom därför överens med din läkare redan vid förskrivningstillfället hur du ska avsluta behandlingen. Vid längre tids behandling med opioider vänjer kroppen sig vid läkemedlet (toleransutveckling) och du behöver ta högre doser för att uppnå samma effekt som tidigare. Detta kan leda till utveckling av kroppsligt och psykiskt beroende av ditt läkemedel.

För att minimera ovanstående risker är det **ytterst viktigt att du tar ditt läkemedel enligt läkarens ordination och varken höjer dosen på egen hand eller tar läkemedlet längre tid än vad som är överenskommet**. Om din smärta kvarstår efter planerad behandlingstid ska du kontakta din läkare för rådgivning.

Graviditet/amning

Om du är gravid eller ammar är det viktigt att du informerar din läkare om detta innan du påbörjar behandling.